

est in nostra potestate, scilicet operatio libera, ad quam datur talis motio: potest quoque voluntas seipsam impedire, ne habeat illam motionem: unde si non operetur actum, imputabitur ipsi voluntati, eò quòd suà culpā impediatur, ne prædeterminetur.

Ad aliud respondetur Deum prædeterminare ad entitatem, seu materiale peccati, non verò ad formale, quod est quidam defectus proveniens à causâ defectibili, nempe causâ secundâ.

Argum. 10.

Decimo: Quando non volumus aliquid, nisi in quantum aliud illud vult: aut quando non est in nostra potestate aliquid velle, nisi quia aliud absolute determinavit ab æterno nos illud voluturos, tunc liberè non illud volumus: sed ita se res habet in præsentî; ergo non liberè elicimus operationem, quia illud velle non est nostrum velle: prædeterminatio ergo facit, vt velimus, & per consequens nostrum velle non erit nostrum velle.

Resp.

Respondetur illud quoque facere pro nobis. Respondent verò Thomistæ fuisse ad hoc argumentum, cum sit vnum ex præcipuis in ipsos proponi solitis, nimirum quòd aliud sit posse currere, & aliud currere. Ita aliud est posse velle, & aliud actu velle: vt voluntas possit velle, non est opus decreto illo efficaci Dei, nec prædeterminatione illa, tamen ipsa requiritur, vt actu voluntas velit.

Responsio.

Quòd si istes: Prædeterminatio illa ad actum imponit necessitatem antecedentem, unde fit argumentum: Illud quod habet necessitatem ex aliquo priori, est necessarium absolute: sed res creatæ comparantur ad Deum, vt ad aliquid prius, à quo prædeterminantur, ergo illa prædeterminatio ponit necessitatem antecedentem in voluntate.

Resp.

Respondent Thomistæ posteriora habere necessitatem secundum modum priorum, proindeque ea, quæ sunt voluntate diuinâ, talem necessitatem habere, qualem vult Deus ea habere: unde potest distingui maior argumenti, nimirum eam concedendo de eo, quòd habet necessitatem à priori determinante posteriorius determinatione naturali, & non contingenti; sed Deus determinat voluntatem creatam iuxta modum ipsius naturæ creatæ, vultque Deus ipsam creatam voluntatem producere actum liberè, ergo non eam necessitat: necessitaret tamen, si eam prædeterminaret ad vnum medio iudicio, quo homo iudicaret bonum, quod prosequitur, habere necessariam connexionem cum bono in communi, ad quod voluntas est naturaliter determinata, vt sit in visione beatifica, & motibus primo primis: at in præsentî etiam præsuppositâ prædeterminatione iudicium nostrum iudicat bonum, quod prosequitur voluntas, non habere necessariam connexionem cum bono in vniuersum, in quo saluatur libertas.

Hæc & similia plura in defensionem opinionis Thomisticæ habet Alvarez *diff. 22 lib. 3. de auxilijs*, & passim in alijs disputationibus, & certè nisi quis calceat doctrinam Aluaris vix se extricabit ab impugnationibus contrariæ opinionis.

Nam. 17.
Ex omnibus
gradibus pe-

Verum quam faciliori negotio sese expedirent Philosophi ab his Labyrinthis non admit-

tendo immediatum concursum Dei; Nulla enim inferretur ex hoc Deo iniuria, vt patet ex Responsionibus, Clypeo tertio datis. Item quantum melius contra Caluinum defenderemus Deum nullatenus esse autorem peccati! Item quam euidentiùs saluaretur hominis libertas, in qua conseruanda cum sua prædeterminatione tanteroperè laborant, & laborarunt Thomistæ! quoad actus tamen supernaturales necesse est, vt voluntas præmoueat; cum enim actus sit supernaturalis, & potentia naturalis, proindeque non sit proportio inter potentiam, & actum, debet potentia præmoueri ab aliquo ipsam proportionante, nempe à gratia actuali, à qua an præmoueat Physicè, an tantum moraliter? non est huius loci determinare, cum difficultas sit merè Theologica.

Ex hoc fundamento possum deducere pro nobis argumentum ex opposito: si ideò nostra voluntas ad actus supernaturales indigeat auxilio Dei, quia non est proportionata illis actibus, cum sit ordinis naturalis; ergo quia est proportionata ad actus naturalis ordinis, idcirco non indigebit alieno adiutorio ad elicendos actus naturalis ordinis, & per consequens frustrabitur concursus aliquis adiuuans concursum causæ secundæ.

Ex altera etiam parte, qui admittunt concursum tantummodo simultaneum, nullam necessitatem concursus Dei videntur stabilire, si enim esset necessarius, id foret præsertim vt peneret causam secundam in actu primo, aut in actu secundo: non ponit eam in actu primo, neque in secundo, quia ex illorum mente non cadit in causam, causa autem non ponitur in actu primo, neque in actu secundo, nisi per aliquid, quod in seipsa recipiat: at secundum concursus simultanei assertores ille non cadit in causam, sed tantum in effectum, ergo nullo modo erit necessarius, vt causa secunda operetur, causa enim posita in actu secundo de se, & non per aliquid aliud potest elicere actum secundum absolute illo alio: sed causa secunda, vt visum est, non ponitur in actu secundo per illum concursum, ergo causa secunda non indiget illo vt actu operetur, ergo nullo modo ipso indigebit.

Credo equidem, quòd si quis tranquillo animo, & absque zelo factionis ad hæc tenus dicta attendat, aduerter satis fore Deòq; & nobis magis fauere, si denegetur ille immediatus Dei concursus ad actiones causarum secundarum præactionibus naturalis ordinis; diuertendo enim ad prædeterminantes maximum est periculum de medio tollendi ipsam libertatem, saltem tenentur illam libertatis definitionem negare, quæ dicitur *libertas, seu liberum arbitrium esse facultas, quæ positis omnibus prærequisitis ad agenda potest agere, vel non agere*; si enim reciperent hanc definitionem, statim hæc instantia fieret: posita illa prædeterminatione voluntas non potest non agere, ergo tollitur eius libertas: hoc etiam argumentum potest fieri contra eorum opinionem de efficacitate gratiæ, sed non est huius loci suis hoc examinare, ponentes autem solummodo concursum simultaneum ex hoc negant colligi, quòd sit necessarius, vt iam ostensum est, & hæc dicta sint, saluo tamen meliori iudicio, quod

trius collig.
tur negatio
concurrit im.
mediati quæ
vius adstru.
tita.